

**ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ
«ҚАЛАЛЫҚ ҚАН ОРТАЛЫҒЫ» МКҚК
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ СТАНДАРТЫ**

Шымкент қ. – 2024 жыл

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт
Шымкент қаласының ДСБ
«Қалалық қан орталығы» МКҚК**

1. Жалпы ережелер

1. Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының «Қалалық қан орталығы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты (бұдан әрі – Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты) **Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының** 10-бабына және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі қоғамдық қатынастардың оқшауланған салаларында бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленген.
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың әзірлеушісі - Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының «Қалалық қан орталығы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты - Денсаулық сақтау саласы үшін сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеуге бағытталған.
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеу міндеттері:

- 1) Қалалық қан орталығында жұмыс істейтін адамдарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлышты қалыптастыру;
- 2) Сыбайлас жемқорлық көріністерін дер кезінде анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың қағидаттары мыналар болып табылады:

- 1) занылыштық;
- 2) транспаренттілік;
- 3) әдептілік;
- 4) жеке және заны тұлғалардың құқықтары мен заны мұдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;
- 5) мұдделер қақтығысын болдырмау.

2. Қоғамдық қатынастар саласында жұмыс істейтін адамдардың мінез-құлыш (іс-қимыл) қағидалары

2.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартта қозғалатын салада жеке және занды тұлғалардың құқықтары мен занды мүдделерін іске асыру кезінде қоғамдық қатынастар саласында жұмыс істейтін адамдар:

- 1) Қазақстан Республикасының Конституациясына, Зандарына және өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес зандылық қағидатын басшылыққа алуға міндettі;
- 2) азаматтар мен занды тұлғалар құқықтарының, бостандықтары мен занды мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз етуге, зандарда белгіленген тәртіп пен мерзімде азаматтардың өтініштерін қарауға, олар бойынша қажетті шаралар қолдануға міндettі;
- 3) көзделмеген құжаттарды талап етуге жол бермеуге, сол сияқты мемлекеттік қызметтер мен өзге де рұқсат беру функцияларын көрсету барысында қағазбастылықтан (төрешілдіктен) барынша аулақ болуға тиіс;
- 4) лауазымдық өкілеттіктерін жүзеге асыру кезінде саяси партиялардың, қоғамдық және діни бірлестіктердің қызметінен бейтарап және тәуелсіз болуға;
- 5) Мемлекеттік қызметтерді тұтынушы ретінде халықтың сұрау салуларына толығымен бағдарлана отырып, көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыру бойынша тұрақты шаралар қабылдау;
- 6) лауазымдық өкілеттіктерін атқару кезінде алатын, азаматтардың жеке өмірін, ар-намысы мен қадір-қасиетін қозғайтын мәліметтерді жария етпеуге және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, олардан мұндай ақпарат беруді талап етпеуге; ;
- 7) мүдделер қақтығысына жол бермеу, ал олар туындаған кезде заңнамаға сәйкес оларды жою бойынша шаралар қабылдау және мүдделер қақтығысының туындауы, қызметтік міндептерді орындау кезіндегі жеке мүдделілік, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа және сыйлықтар алуға көндіру туралы тікелей немесе тікелей басшыға баяндау;

2.2. Қоғамдық қатынастар саласында жұмыс істейтін адамдар өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау мен қабылдау кезінде:

- 1) адал, әділ, қарапайым болуға, жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларын сақтауға, азаматтармен және әріптестерімен қарым-қатынаста сипайылық пен әдептілік танытуға;
- 2) азаматтық қызметшінің құзыретіне кіретін шешімдер қабылдау кезінде өзінің занды міндептерін орындауға байланысты ешқандай материалдық

игіліктер, көрсетілетін қызметтер және өзге де артықшылықтар қабылдамауға тиіс;

3) өзіне берілген құқықтар шегінде және қызмет міндеттеріне сәйкес өкілеттігін жүзеге асыруға құқылы;

4) лауазымдық міндеттерін атқару кезінде жеке және занды тұлғаларға артықшылық көрсетпеуге, олардың ықпалынан тәуелсіз болуға;

5) еңбек тәртібін бұлжытпай сақтауға, берілген өкілеттіктерді тиімді иеленуге;

6) өзінің қызметтік міндеттерін адаптациялық міндеттерге, жеке және занды тұлғаларға, жұмыс уақытын ұтымды және тиімді пайдалануға міндетті.

2.3. Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының «Қалалық қан орталығы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының лауазымды адамдарына жүктелген лауазымдық функцияларды орындау кезінде:

1) азаматтар мен занды тұлғалардың өтініштері бойынша уақтылы шаралар қабылдауға міндетті;

2) Жеке және занды тұлғалардың өтініштері мен шағымдарын қарастыру кезінде әуре-сарсанға салу фактілеріне жол бермеу;

3) басқа адамдарды сыйайлар жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауда көндірмеуге және ынталандырмадауға тиіс;

4) әріптестерге, басшыларға және өзге де лауазымды адамдарға лауазымдық өкілеттіктерді пайдалана отырып мүліктік пайда, игіліктер не артықшылықтар алу үшін сыйлықтар бермеуге және қызметтік емес қызметтер көрсетпеуге;

2.4. Қан орталығының қызметкерлерін/жұмыскерлерін іріктеу және орналастыру бойынша кадрлық жұмысты ұйымдастыру кезінде Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының «Қалалық қан орталығының» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының басшылары мен лауазымды тұлғаларына ұсынылады:

1) қызметке, жұмысқа үміткерлерден еңбек шартын жасасу үшін қатысы жоқ құжаттарды талап етпеуге; ;

2.5. Басқа қоғамдық маңызы бар қатынастар кезінде қоғамдық қатынастар саласында жұмыс істейтін адамдар өмір сүру саласының ерекшелігіне байланысты:

1) мемлекет мұддесіне нұқсан келтіретін, мемлекеттік мекеменің жұмыс істеу тиімділігіне кедергі жасайтын немесе тиімділігін төмендететін іс-әрекеттерге қарсы тұруға міндettі;

2) жасағаны үшін заңнамада тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық көзделген құқық бұзушылықтар мен теріс қылыштарды жасауға жол бермеуге;

3) іскерлік әдепті және ресми мінез-құлық қағидаларын сақтауға міндettі.

4) басқа азаматтық қызметшілер тараپынан жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларын бұзудың жолын кесуге немесе оларды болдырмау жөнінде өзге шаралар қабылдауға міндettі;

5) ұжымда әріптерінің ар-намысы мен абыройына кір келтіретін жеке және кәсіби қасиеттерін талқылаудан аулақ болуға;

6) басшылардың тапсырмаларын орындау барысында тек объективті және анық мәліметтер беруге міндettі.

7) олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеге және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік танытуға міндettі;

8) қарамағындағы қызметкерлерді сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға мәжбүрлемеу;

9) әріптердің өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау барысында туындаған мұдделер қактығысын реттеу бойынша түбекейлі шараларды уақтылы қабылдау;

2.6. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты Мемлекеттік сатып алушы жүзеге асыру кезінде Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасының «Қалалық қан орталығы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының лауазымды тұлғаларының міндettі:

1) Мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау.

2) заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік сатып алушы өткізу рәсіміне қатысу үшін әлеуettі өнім берушілерге тең мүмкіндіктер беруге құқығы бар.

3) әлеуettі өнім берушілер арасында адал бәсекелестік шарттарын сақтауға міндettі.

4) мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығы шарттарын сақтауға міндettі.

5) Сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеуге міндettі.

6) атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндettемелері бар және борышкерлердің немесе жосықсыз өнім берушілердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеуге міндettі.

2.7. Өзге де шектеулер мен тыйым салулар:

1) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді сақтауға міндettі;

2) мемлекеттік функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыруға тыйым салуға міндettі;

3) жақын туыстарының, жұбайлары (зайыптары) мен жекжаттарының бірге қызмет (жұмыс) істеуіне жол бермеу;

4) мұліктік және мұліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында, ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалануға тыйым салуға құқылы;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметтік өкілеттігін орындауға байланысты сыйлықтарды қабылдауға жол бермеуге міндettі.